

Schemat zatrudniania cudzoziemców z za wschodniej granicy od 1 stycznia 2018 r.

Paweł Ziółkowski

Kto to jest cudzoziemiec?

- Cudzoziemcem jest każdy, kto nie posiada obywatelstwa polskiego (obcokrajowiec lub bezpaństwowiec).

Art. 3 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach

- Polskie przepisy nie znają pojęcia podwójnego obywatelstwa.

Procedura zatrudniania cudzoziemców

Aby zatrudnić cudzoziemca należy:

- 1) Sprawdzić legalność pobytu w Polsce
- 2) Zalegalizować jego pracę
- 3) Dopełnić dodatkowych formalności
- 4) W pozostałym zakresie – postępować tak, jak w przypadku Polaków

LEGALIZACJA POBYTU

Legalizacja pobytu

- Wiza krajowa
- Wiza Schengen
- Zezwolenie na pobyt
- Ruch bezwizowy

Wiza krajowa

- Wiza krajowa uprawnia do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ciągłego pobytu na nim lub do kilku pobytów na tym terytorium następujących po sobie, trwających łącznie dłużej niż 90 dni w okresie ważności wizy.
- Okres ważności wizy krajowej rozpoczyna się nie później niż 3 miesiące od dnia jej wydania i nie przekracza 1 roku.
- Na jej podstawie cudzoziemiec może również przebywać w **Strefie Schengen** do 90 dni w każdym okresie 180-dniowym, bez konieczności uzyskiwania wiz od organów poszczególnych państw członkowskich Strefy Schengen.

Wiza Schengen

- **Wiza Schengen** uprawnia cudzoziemca do pobytu na terytorium państwa docelowego, oraz poruszania się po całym obszarze wchodzącym w skład Strefy Schengen, jeżeli jest jednolita.
- Warto pamiętać, że do strefy Schengen **nie należą** państwa takie jak Wielka Brytania i Irlandia.
- Wiza Schengen jest wydawana, jeżeli cudzoziemiec planuje przebywać na terytorium Polski przez okres nieprzekraczający 90 dni w ciągu każdego 180 dniowego okresu (podczas jednego lub kilku wjazdów), liczonych od daty wjazdu.

Pobyt czasowy

- Alternatywą dla wizy jest zezwolenie na pobyt (czasowy lub stały)
- Zezwolenie na pobyt czasowy i pracę to „dwa w jednym” – łączy wizę z zezwoleniem na pracę
- Karta pobytu wydana cudzoziemcowi w przypadku udzielenia mu:
 - 1) zezwolenia na pobyt czasowy - jest ważna przez okres, na który udzielono mu tego zezwolenia;
 - 2) zezwolenia na pobyt stały - jest ważna przez okres 10 lat od dnia jej wydania

Ruch bezwizowy

- Obywatele Ukrainy mogą wjeżdżać do Polski (strefy Schengen) bez konieczności uzyskiwania wizy
- Pobyt Ukraińców w ruchu bezwizowym nie powinien przekraczać 90 dni
- Pełna lista państw, których obywatele nie potrzebują wizy jest dostępna na stronie:
http://www.msz.gov.pl/pl/p/msz_pl/informacje_konsularne/przyjazd_do_polski/lista_panstw/lista_panstw

LEGALIZACJA ZATRUDNIENIA

Sytuacje wymagające zezwolenia

Zezwolenie na pracę jest wymagane w przypadkach, gdy cudzoziemiec:

- 1) wykonuje pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy z podmiotem, którego siedziba lub miejsce zamieszkania albo oddział, zakład lub inna forma zorganizowanej działalności znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) w związku z pełnieniem funkcji w zarządzie osoby prawnej wpisanej do rejestru przedsiębiorców lub będącej spółką kapitałową w organizacji **albo w związku z prowadzeniem spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej jako komplementariusz, albo w związku z udzieleniem mu prokury** przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres przekraczający łącznie 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy

Sytuacje wymagające zezwolenia

Zezwolenie na pracę jest wymagane w przypadkach, gdy cudzoziemiec:

- 4) wykonuje pracę u pracodawcy zagranicznego i jest delegowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 30 dni w roku kalendarzowym do oddziału lub zakładu podmiotu zagranicznego, jego podmiotu zależnego lub podmiotu powiązanego długoterminową umową o współpracy albo podmiotu powiązanego, w rozumieniu ustawy o PIT, z pracodawcą zagranicznym;
- 5) wykonuje pracę u pracodawcy zagranicznego, nieposiadającego oddziału, zakładu lub innej formy zorganizowanej działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jest delegowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu realizacji usługi o charakterze tymczasowym i okazjonalnym (usługa eksportowa);
- 6) wykonuje pracę u pracodawcy zagranicznego i jest delegowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 30 dni w ciągu kolejnych 6 miesięcy w innym celu niż wskazany w pkt 2-4.

Wyłączenia

Zwolnienia z obowiązku uzyskania zezwolenia mogą mieć charakter:

- Podmiotowy (np. zezwolenia nie potrzeba w przypadku cudzoziemców posiadających status uchodźcy)
- Przedmiotowy (np. zezwolenia nie potrzeba w przypadku cudzoziemców wygłaszających okazjonalne wykłady, referaty lub prezentacje o szczególnej wartości naukowej lub artystycznej, którzy zarazem zachowują miejsce stałego pobytu za granicą)

Szczególne zwolnienie dotyczące niektórych cudzoziemców

Zezwolenie na pracę nie jest wymagane w przypadku cudzoziemców będących obywatelami **Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy**, którzy wykonują pracę poza zakresem działalności objętym zezwoleniami sezonowymi przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy, jeżeli powiatowy urząd pracy przed rozpoczęciem pracy przez cudzoziemca wpisał oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń, a praca jest wykonywana na warunkach określonych w tym oświadczeniu.

Nowe oświadczenia

- Do 6 miesięcy w roku
- Dotyczy cudzoziemców będących obywatelami Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy
- Branża: dowolna (poza rolnictwem i turystyką)
- Porównywalne wynagrodzenie
- Opłata 30 zł

Zezwolenia sezonowe

- Do 9 miesięcy w roku
- Dotyczy dowolnych cudzoziemców
- Branża: rolnictwo i turystyka
- Porównywalne wynagrodzenie
- Informacja starosty
- Opłata 30 zł

Legalność pracy po upływie okresu ważności oświadczenia

- Jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, który zatrudniał cudzoziemca przez okres nie krótszy niż 3 miesiące w związku z oświadczeniem o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanym do ewidencji oświadczeń, złożył przed upływem daty zakończenia pracy wskazanej w oświadczeniu wnioski o wydanie zezwolenia na pracę dla tego cudzoziemca na tym samym stanowisku na podstawie umowy o pracę, a wnioski nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie, pracę cudzoziemca na warunkach nie gorszych niż określone w oświadczeniu wpisanym do ewidencji oświadczeń uważa się za legalną od dnia upływu ważności tego oświadczenia do dnia wydania zezwolenia na pracę lub doręczenia decyzji odmownej w tej sprawie.
- Powyższe stosuje się odpowiednio w przypadku wniosku cudzoziemca o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu kontynuacji zatrudnienia u danego pracodawcy.
- Art. 88za ustawy o promocji zatrudnienia (obow. od dnia 1.01.2018 r.)

Schemat zatrudniania Ukraińców

1. Wjazd do Polski w ruchu bezwizowym.
2. Trzy miesiące na znalezienie pracodawcy.
3. Złożenie oświadczenia o zamiarze zatrudnienia (pracodawca).
4. Złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę (pracownik) – od momentu złożenia poprawnego wniosku pobyt w Polsce jest legalny.
5. Jeżeli zezwolenie na pracę lub zezwolenie na pobyt czasowy i pracę nie zostanie wydane przed upływem 6 miesięcy zatrudnienia, cudzoziemiec musi przerwać świadczenie pracy i poczekać na wydanie decyzji w tej sprawie. **Od dnia 1 stycznia 2018 r. złożenie poprawnego wniosku o wydanie zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pobyt czasowy i pracę oznacza legalne zatrudnienie nawet jeśli wyczerpany zostanie limit zatrudnienia na oświadczenie.**

Schemat zatrudniania w przypadku Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej

1. Złożenie oświadczenia o zamiarze zatrudnienia (pracodawca).
2. Wyrobienie wizy (pracownik)
3. Złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę (pracodawca). Przed upływem ważności wizy pracownik będzie mógł starać się o jej przedłużenie lub wydanie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.
4. Jeżeli zezwolenie na pracę nie zostanie wydane przed upływem 6 miesięcy zatrudnienia, cudzoziemiec musi przerwać świadczenie pracy i poczekać na wydanie decyzji w tej sprawie. **Od dnia 1 stycznia 2018 r. złożenie poprawnego wniosku o wydanie zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pobyt czasowy i pracę oznacza legalne zatrudnienie nawet jeśli wyczerpany zostanie limit zatrudnienia na oświadczenie.**

Schemat zatrudniania pozostałych cudzoziemców

1. Zdobyć opinię starosty
2. Wniosek o zezwolenie na pracę
3. Zezwolenie na pracę
4. Uzyskanie wizy lub zezwolenia na zamieszkanie

NIP A PESEL

Dodatkowe obowiązki związane z zatrudnieniem cudzoziemca w Polsce

- Rejestracja pobytu cudzoziemców unijnych
- NIP
- PESEL

POZOSTAŁE FORMALNOŚCI

Procedura zatrudnienia

Jeżeli cudzoziemiec:

- Przebywa w Polsce legalnie,
- Może legalnie świadczyć pracę
- Ma numer PESEL lub NIP

pozostaje nam dopełnienie takich samych formalności, jak w przypadku Polaków...

